

BÖLÜM 23

Boşanma ve Çocuk

Seda AYBÜKE SARI¹

GİRİŞ

Boşanma kelime anlamı olarak her ne kadar bir ‘bitiş’i simgelese de aslında ebeveynler ve çocuk için yeni ve çoğu zaman stresli bir sürecin başlangıcıdır. Boşanma ile çocuğun aile ortamı -“bir nevi dünyası”- parçalanacak ve her gün görmeye alışkın olduğu, devamlı iletişim içinde olduğu ebeveynlerinden birinden ayrı kalacaktır.

Boşanma süreci bazen çocuğun velayeti konusunda çekişmeler, ebeveynlerin çocuğa karşı sorumlulukları yerine getirmede ve boşanma sonrası yeni hayatlarına uyum sağlamada yaşadığı zorluklar, ekonomik sorunlar, iş değiştirme, ev değiştirme, başka ile taşınma gibi sorunları beraberinde getirir ve herkes için sancılı geçebilir.

Çocukların boşanmaya verdiği tepkiler yaş ve gelişim düzeyine göre değişir. Çatışmalı ev ortamının boşanma ile sona ermesi ergenlik çağındaki bazı çocuklar için olumlu olarak algılansa da, daha küçük yaş grubunda boşanma genellikle travmatik bir etki bırakır.

Çocuğun boşanmadan olumsuz etkilenmesine neden olan başlıca faktörler; ebeveynler arasında çatışmanın devam etmesi ve bunun çocuğa yansıtılması, çocuğun boşanma sonrası ebeveynleri ile olan ilişkisinin kalitesinin düşmesi, çocuğun taraflar arasında ‘boşanma nesnesi’ olarak kullanılması, ebeveynler ara-

¹ Doç. Dr., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı AD., aybuke_sari@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0003-4793-0662

- Çocuğunuzu karşı tarafa mesaj götüren bir ulak veya yeniden barışmak için bir köprü olarak kullanmayın. Unutmayın çocuklar aranızda tampon veya piyon, haberci veya mülk gibi bölüşecek ödülleri değil. Onlar sizin çocuklarınız, her ne kadar kötü bir evlilik olsa da bir evlilikten çıkan en değerli şeyler.
- Çocuğunuzun işitme mesafesinde eski eşinizi küçümsemekten onunla ilgili kötü konuşmaktan kaçının. Öfke veya hayal kırıklığından kaynaklansa bile söylediğiniz her şeye inanıyorlar.
- Çocuk için bir karar alınması gerektiğinde birbirinizle çatışmayın, çocuğun yüksek yararı için ortak bir noktada buluşmaya çalışın
- Bu yaş grubunun anlamakta zorlanacağı velayet, nafaka, maddi sorunlar gibi konularda detaya girmeyin, varsa bu konudaki çatışmalarınızı ona yansıtmadan halledin. Bu sorunların gereksiz yükünü onlara yüklemeyin.
- Çocuğunuza tutamayacağınız sözler vermeyin, Bahaneler üretmeyin.
- Özellikle evden ayrılan ebeveynler, çocuğunuza sevgi ve ilginizi verin. Onu maddi hediyelerle kendi tarafınıza çekmeye, sevgisini bu şekilde satın almaya çalışmayın veya yokluğunuzu bu şekilde telafi etmeyin.

KAYNAKLAR

1. Amato PR. (2010) Research on divorce: continuing trends and new developments. *J Marriage Fam.* 72, 650-666.
2. Amato PR. (2000) Life-span adjustment of children to their parent's divorce. *Child Div.*4:143-164.
3. Bryner, C. L. (2001). Children of divorce. *The Journal of the American Board of Family Practice*, 14(3), 201-210.
4. Cohen, G. J., Weitzman, C. C., & Committee on Psychosocial Aspects of Child and Family Health. (2016). Helping children and families deal with divorce and separation. *Pediatrics*, 138(6).
5. Öngider, N. (2013). Boşanmanın çocuk üzerindeki etkileri. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 5(2), 140-161.
6. Spremo, M. (2020). Children and Divorce. *Psychiatria Danubina*, 32(Suppl 3), 353-359.
7. Türkarlan, N. (2007) Boşanmanın Çocuklar Üzerine Olumsuz Etkileri ve Bunlarla Baş etme Yolları *Aile ve Toplum*, 3 (11), 99-108.